

LITERATURĂ UNIVERSALĂ

ALFRED DE VIGNY

Destinele

CASA PĂSTORULUI

Evei

I

Dacă inima ta sub povara vieții,
Ca un vultur rănit, se trăște mereu,
Ca și mine purtând pe aripă nămeții
Lumii noastre fatale și sloiul ei greu,
Dacă ea singurează la orice zvicnire,
Dacă ea nu mai vede eterna iubire -
Stea fidelă-n cețos orizont spre-apogeu,

Dacă sufletu-ți frîtu de cătușa severă,
De ghiulea și de pîinea amară, în val
Lasă vîsla să-i cadă din neagra galeră
Și pe mare și-apeacă plîngînd chipul pal,
Cînd în mări căușînd drumuri noi, golul umăr
Îi arată cu groază că poartă un număr
Cu fier roș imprimat - un însemn social,

Dacă trupul tău rob frămîntării secrete
Se mînie sfios cînd sînt ochi împrejur,
Dacă, spre a-l feri de priviri indiscrete
Îi ascunzi frumusețea ce n-are cusur,
Dacă buza îți arde-n otrava minciunii,
Dacă fruntea-ți roșește în vise cînd unii
Te privesc și te-ascultă cu gîndul impur,

Lasă grabnic nebunul oraș fără milă,
Îndrăznește scoate-ți pașii din praful de drum,
Și, din piscul gîndirii, cetatea servilă
S-o privești ca pe-o stîncă-a sclaviei sub fum!
Vast refugiu -i pădurea, cîmpia și zarea
Și sînt libere cum e-între insule marea!
Mergi c-o floare în mînă, atenă la parfum!

Austera natură în pace te-așteaptă,
Te întâmpină ierbi vespérale-n pojar,

Cade soarele-n zări suspinînd și c-o șoaptă
Crinii blînzi, dulci cădelniți, îi leagă rău.
Colonade adînci codru-n noapte ascunde,
Se întunecă-n munți, iar pe stînzele unde
Își dezvăluie salcia castul altar.

Prietenos, crepusculul adormea în vale
Pe gazonul de aur, pe ierbi de smarald,
Sub sfioasele trestii din apele pale,
Sub a codrului veșnic în zbatere fald,
Fuge-n vie și leagănă-n vînt agurida,
Își aruncă pe tîrmuri de rîuri îhlamida,
Bate-n temnița florilor nopții, herald.

Iarba -neagră e mare la mine pe munte,
Se încurcă în ea cel mai vechi vîntător,
Căci se-nalță semeață și-ți trece de frunte.
Ea dă noaptea culcuș la străin călător.
- Hai, și-ascunde-ți greșeala, simți pieptul cum saltă!
Dacă iarba se mișcă ori nu-i prea înaltă,
Pentru tine-o s-aduc un chervan de păstor.

Patru roți trag căruța în noapte agale,
Coviltîru-i cît tine, iar tu, cărăuș,
Pui culori de coral, din obraji pui petale
Și pe car și pe osii, în roi jucăuș....
Parfumat este pragul și bolta lui sumbră;
Ah, în el printre flori vom afla-n dulcea umbră,
Pentru pletele noastre unite, culcuș!

Dacă vrei, vom vedea și eterna zăpadă,
Unde astrul fatal rupe tot cu dinți răi,
Unde vîfore bat, curg nămeți în cascadă,
Blestemat zace polul sub gheața din văi.
Vom urma la-întîmplare colinda voioasă...
Ce să-mi pese de zile? De lume ce-mi pasă?
"Sînt frumoase!" voi zice - căci zic ochii tăi!

Domnul ducă la capăt mașina vitează,
Cînd pe linii pufnînd trece muntele-înalț!
Pe temutul cuptor șadă-un înger de pază,
Cînd smucește de pod ori din stînci de bazalt,
Cînd înfulecă foc din cazane-urîșe,
Cînd se-aruncă pe fluvii, cînd spintecă-orășe,
Întrecînd însuși cerbul cel aprig în salt!

Însă cînd n-are îngerul veghe prea multă
Și de-asupra nu ține un braț păzitor,
Nici nu numără ritmul de fier și n-ascultă
Fiecare rotire a roții în zbor,
Dacă uită de jar și de apa nebună,
Pietricică-i de-ajuns și-un copil ce s-o pună,
Ca în tîndări s-arunce vrăjitul cuptor.

Prea curînd am urcat pe metalicul taur,
Care muge și fumegă... Nu am știut
Ce furtuni vin cu-acest orb și groaznic balaur!
Călătorul voios îi dă scumpul avut:
El ostateci părinții și fiii și-i face,
Iar în pîntece punicul taur îi coace,
Scrum zvîrlindu-i la tîlpile zeului mut...

Dar ei trebuie timpul și spațiul să-îvingă:
Ori ajungi, ori dispari! Negustorii stau roi:
Sub cărbuni prinde aurul harnic să ningă.
Univers avem clipa și scopul... Vioi,
Toți zic: "-Hai!", însă nimeni stăpîn azi nu este
Pe dragonul născut de-un savant, ca-n poveste...
Ne-am jucat cu ceva mult mai tare ca noi.

O, să circule tot, numai cauze sfînte
De-ar trezi acțiuni cu-acest foc în exces
Iar voiajul aceluia ce cumpăr' ori vinde
Ar sluji doar ce arde în suflet ales!
Să slăvim caduceul Comerțului iute,
Dac' Amor, animat de gîndirile-i mute,
Poate trece-ntr-o zi două țări ca pe-un șes!

Numai dacă-un amic în primejdii, speranța
Ne-o trimite și-n glas deslușim disperări,
Ori de strigă voios din trompeta ci Franța
Că dă lupta științei, de luptă serbări;
Numai dacă-o bătrînă-agonică-și cheamă
Și spre fiu-i deschide ochi umezi de mamă,
Ochii dulci, ochii triști, duși spre veșnice zări,

Să primim acest drum... Altfel, farmec nu are,
Căci alunecă iute pe linii de fier,
Ca săgeata nebună ce-n spațiu apare,
Cînd pornește din arc vîjîind în eter.
Tot așa-n depărtări omeneasca făptură
Nu respiră, nu vede-n întreaga natură
Decît neguri tăiate de-un fulger sever.

Nu vom mai auzi cum tropăie calul
Scăpărînd în pavaj... Rămîneți în trecut
Zvon de zări și voiajuri cu tot ritualul,
Lungi popasuri și ris de drumeț neștiut,
Ocoliri pentru care-i în van prevederea,
Un prieten pe drum înălțînd și plăcerea
De-a ajunge țirziu în sălbatic ținut!

Am învins și distanța și timpul... Știința
Trage Terrei în jur un drum trist, un drum drept
Și-o-ngustează-experiența și mult socotința.
Ecuatoru-i mai strîmt cu oricare precept.
Nu mai e nici hazard. Va fi dus fiecare,
Făr' să miște, în locul fixat la plecarea,
Socotelii chibzuind, și cu barba în piept.

Niciodată de-acum reveria iubirii
N-o să-și poarte pe-acolo piciorul ei fin,
Căci se cade pe lucruri lumina privirii
S-o reverse în voie ca fluviiul prea plin,

Să îndrepte-întrebări către lumea cea largă
Și-adîncită-n divinele taine să meargă,
Să se-oprească, să meargă plecînd fruntea lin...
II

Diamant al gîndirii, o, tu, Poezie!
Zbuciumarea din inimi, ca valul din mări,
Nu va ști să împiedice rochia-ți vie
Să se închege din blinde culori și vibrări...
Dar pe frunzi de bărbat cînd sclipești siderală,
Tulburat de lumina străină și pală,
Îngrozit, omul josnic îți zvîrle ochii.

De avîntul curat cei firavi nu exultă,
Nu-i pot duce vîpaia, temători și pigmei!
Noi s-o ducem! Arzînd, viața pare mai multă!
Uneori ne aprind alte sfînte scînteie,
Cum e Soarele, Viața, cum este Iubirea;
Le-a vrut oare vreun suflet cîndva nimicirea?
Le blestemi pe tustrele, și-s dragi toate trei!

Merita Muza rîs și baijocuri amare,
Bănuiele sugerate de-întregu-i aspect.
De cînd galeșă caută sătîri, are
Tremurată vorbirea, cuvîntul suspect.
N-au lăsat-o nicicum chibzuința s-o-învețe.
Ea ruga călătorul: "- Mai multă larghețe!",
El i-o da fără teamă și fără respect...

Ah, impudică fiică, pe-Orfeu tată-avîndu-l,
Cum ai vrut gravitatea splendidă s-o lași?!
Nu ai merge acum, glasul stîns îngîmîndu-l
În cîntări, la răspîntii murdare de-orășe.
N-ai purta-n colțul gurii, lipit lîngă nară,
Complimentul galant - aluniță sprințară,
Echivocul obraznic în ochiul gingaș...

De copilă-ai căzut. În Elada voioasă
Te-a-îmbăiat cu sîrnatu-i bătrînul becher
Și și-a scos cel dinții haina de proteasă,
Pe genunchi i-ai stat! Vrutu-te-a grupu-i puber!
Porți în frunte însemn de sărut fără sațiu;
Ai cîntat și-ai dăut la festin cu Horațiu
Și la curte te-a dus, fîrîit, Voltaire.

O, vestală, te stingi! Cei mai gravi dintre oameni
Pe de-a-întregul cununa-ți pe cap nu și-au pus,
Ei cred că-i jignitor c-un poet să te-asemeni
Și c-au fost priponiți ție cînd s-au supus.
Vorba lor o purtă-n patru vînturi tribuna,
Iară vîntul orbit, cum orbită-i Fortuna,
Le-a sorbit-o nebun și cu ea s-au tot dus.

Ei mimează din false-înălțimi biruință,
Însă tremură piatra sub tîlpile lor,
Prin discurs efemer linguesc cu știință
O mulțime ce-i stoarce și-aclamă de zor.
Cu mereu un alt public sub strîmte portaluri,
Spre actorii politici se-îndreaptă din staluri
Flori ce nu au parfum, flori de-o zi, flori ce mor.

Ei au drept orizont un parter de spectacol,
Unde-aleși dau falsele lor bătălii.
În zadar templul urcă nesigur oracol,
Căci poporul evită-ale lor vorbării;
Însă el tot privește-această-adunare,
Ca femeia și pruncul ce-n grea tulburare
Văd un nor crunt cu sute de brațe-n tării.

Deshămînd, pe ocară țărănul se-astere,
Căci silit lasă trebile pentru scrutin,
Cînd și-ascunde disprețul de lucruri eterne,
Undeva în adînc, avocatul meschin.
El ce nu crede-n suflet, ci-n vorbe și roluri,
Poezie, ia-n rîs ale tale simboluri,
Tu, iubirea eternă din cugetul fin!

În românește de
C.D. ZELETIN

REDAȚIA:

Sergiu ADAM (redactor șef),
Victor MITOCARU,

Stelian NANIANU (secretar general de redacție)

* Revistă editată de Ministerul Culturii * Inspectoratul pentru Cultură al Județului Bacău *

12 PAGINI - 100 LEI. Manuscrisele retinute se publică în ordinea necesităților redactionale
Materialele nepublicate nu se restituie. Cititorii din străinătate se pot abona prin
"ROMPRESFILATELIA", sector export import presă P. O. BOX 12-201, telex 10670 București.
Redacția și administrația: Bacău str. Vasile Alecsandri nr. 7, Telefon: 034/11 24 97

SE TIPĂREȘTE PE HÎRTIE FABRICATĂ LA S. C. "LETEA" S. A. BACĂU

CLIO

TIPARUL:
S. C. "CLIO" S. R. L.
BACĂU,
Str. TOLSTOI 69
TEL: 034/14 49 72
FAX: 034/13 69 80